USNESENÍ SOUDU (druhého senátu)
28. listopadu 2005 *

Ve věci T-94/04,

European Environmental Bureau (EEB), se sídlem v Bruselu (Belgie),

Pesticides Action Network Europe, se sídlem v Londýně (Spojené království),

International Union of Food, Agricultural, Hotel, Restaurant, Catering, Tobacco and Allied Workers' Associations (IUF), se sídlem v Ženevě (Švýcarsko),

European Federation of Trade Unions in the Food, Agricultural and Tourism sectors and allied branches (EFFAT), se sídlem v Bruselu,

Stichting Natuur en Milieu, se sídlem v Utrechtu (Nizozemsko),

Svenska Naturskyddföreningen, se sídlem v Stockholmu (Švédsko),

zastoupení P. van den Biesen, G. Vandersandenem a B. Arentzem, advokáty,

žalobci,

* Jednací jazyk: angličtina.

proti

Komisi Evropských společenství, zastoupené B. Dohertym, jako zmocněncem, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalované,

podporované

Syngenta Ltd, se sídlem v Guildfordu (Spojené království), zastoupenou C. Simpsonem, solicitor, a D. Abrahamsem, barrister,

vedlejším účastníkem,

jejímž předmětem je návrh na zrušení směrnice 2003/112/ES Komise, ze dne 1. prosince 2003, kterou se mění směrnice Rady 91/414/EHS za účelem zařazení účinné látky parakvatu (Úř. věst. L 321, s. 32; Zvl. vyd. 03/41, s. 272),

SOUD PRVNÍHO STUPNĚ EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
(druhý senát),

ve složení J. Pirrung, předseda, A. W. H. Meij a I. Pelikánová, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: E. Coulon,

vydává toto

Usnesení

Právní rámec

Směrnice 91/414/EHS

1 Článek 4 směrnice Rady 91/414/EHS ze dne 15. června 1991 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh (Úř. věst. L 230, s. 1; Zvl. vyd. 03/11, s. 332) stanoví podmínky a obecný právní postup použitelné pro účely udělení, přezkumu a odnětí povolení uvádět na trh přípravky na ochranu rostlin. V tomto ohledu čl. 4 odst. 1 písm. a) směrnice upřesňuje, že jsou povoleny pouze ty výrobky, jejichž účinné látky jsou zařazeny v příloze I.

2 Podmínky pro zařazení účinných látek do přílohy I jsou upřesněny v článku 5 směrnice 91/414. Toto zařazení je možné pouze pokud, s ohledem na vědeckotechnické poznatky, je možno počítat s tím, že přípravky na ochranu rostlin obsahující dotčenou účinnou látku splňují určité podmínky ohledně svých škodlivých účinků na zdraví lidí nebo zvířat, jakož i na životní prostředí.

3 Článek 8 odst. 2 směrnice stanoví, že odchylně od článku 4 směrnice mohou členské státy během přechodného období povolit na svém území uvést na trh přípravky na ochranu rostlin obsahující účinné látky neuvedené v příloze I, které již byly uvedeny na trh do dvou let ode dne oznámení o přijetí této směrnice, tedy 26. července 1993.

4 Účinné látky obsažené ve výrobcích požívajících režimu obsaženého v čl. 8 odst. 2 směrnice, jsou předmětem postupného přezkoumávání v rámci pracovního programu Komise.

Nařízení č. 3600/92/EHS

5 Článek 5 nařízení Komise (EHS) č. 3600/92 ze dne 11. prosince 1992, kterým se stanoví prováděcí pravidla pro první etapu pracovního programu podle čl. 8 odst. 2 směrnice Rady 91/414/EHS (Úř. věst. L 366, s. 10; Zvl. vyd. 03/13, s. 242), stanoví, že Komise vyhotoví seznam účinných látek přijatých k hodnocení a jmenuje členský stát zpravodaje pro hodnocení každé účinné látky.

6 Z článků 6 a 7 nařízení č. 3600/92 vyplývá, že členský stát jmenovaný jako zpravodaj musí posoudit dotčenou účinnou látku a musí zaslat Komisi zprávu o svém hodnocení dokumentace včetně doporučení zařadit do přílohy I směrnice 91/414 nebo přijmout jiná opatření, jako je její stažení z trhu.

7 Komise tak svěřuje provedení přezkumu dokumentace a hodnocení Stálému výboru pro potravinový řetězec a zdraví zvířat zřízenému článkem 58 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin (Úř. věst. L 31, s. 1; Zvl. vyd. 15/06, s. 463).

8 Článek 7 odst. 3a nařízení č. 3600/92, vložený nařízením Komise (ES) č. 1199/97 ze dne 27. června 1997, kterým se mění nařízení č. 3600/92 (Úř. věst. L 170, s. 19; Zvl. vyd. 03/21, s. 166) stanoví, že Komise předloží výboru návrh textu, jenž může mít několik forem. Pokud se navrhuje zařadit účinnou látku do přílohy I směrnice, jedná se o návrh směrnice. Pokud se navrhuje přijetí opatření nepříznivých pro účinnou látku, včetně odnětí povolení pro přípravky na ochranu rostlin obsahující tuto látku, Komise může podat návrh rozhodnutí určeného členským státům.

Skutečnosti předcházející sporu

9 Celkem je šest žalobců. Prvním je European Environmental Bureau (EEB), sdružení podle belgického práva, jehož předmětem činnosti je zejména podpora ochrany a udržení životního prostředí v zemích Evropské unie. EEB je členem různých poradních orgánů Komise, zejména stálé skupiny „Ochrana rostlin" a poradního výboru „Zemědělství a životní prostředí". Je rovněž členem European Habitats Forum, a z tohoto důvodu je podílníkem a pozorovatelem v rámci směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (Úř. věst. L 206, s. 7; Zvl. vyd. 15/02, s. 102).

10 Druhý žalobce, Pesticides Action Network Europe, je společností britského práva, jejímž předmětem činnosti je podpora dlouhodobých alternativních řešení pro použití pesticidů. Účastnila se Stakeholders' Conference on the Development of a Thematic Strategy on the Sustainable Use of Pesticides (Konference podílníků o vývoji tématické strategie o udržitelném použití pesticidů) uspořádané Komisí dne 4. listopadu 2002.

11 Třetí žalobce, International Union of Food, Agricultural, Hotel, Restaurant, Catering, Tobacco and Allied Workers' Associations (IUF), je mezinárodní federací národních odborových svazů zastupujících pracovníky zaměstnané v různých odvětvích, mezi nimi odvětví zemědělství a výsadby. Podle svých stanov je předmětem činnosti IUF zejména obrana obecných a zvláštních zájmů pracovníků ve všech státech zaměstnaných v odvětvích, která zastřešuje. IUF je součástí Evropské konfederace odborových svazů, uznané Evropskou unií jako jediná reprezentativní meziprofesní odborová organizace na evropské úrovni.

12 European Federation of Trade Unions in the Food, Agricultural and Tourism sectors and allied branches (EFFAT) je sdružením belgického práva, jež je jednou z regionálních poboček IUF. EFFAT je členem různých poradních orgánů vytvořených Komisí, mezi nimi stálé skupiny „Ochrana rostlin" a poradního výboru „Zemědělství a životní prostředí".

13 Pátý žalobce, Stichting Natuur en Milieu (dále jen „Natuur en Milieu"), je nizozemskou nadací, jejíž předmětem činnosti je podle jejích stanov zejména „poskytnout hlas těm, kteří jej nemají" a poskytnout živou přírodu a čisté životní prostředí současným a budoucím generacím. Tato nadace je členem EEB.

14 Šestý žalobce, Svenska Naturskyddföreningen (dále jen „Naturskyddföreningen") je sdružením švédského práva, jehož předmětem činnosti je zejména mobilizace veřejného mínění a ovlivňování rozhodovacího procesu, co se týče ochrany přírody a životního prostředí, a poskytování pro ochranu a údržbu zón s ekologickým zájmem. Naturskyddföreningen je mimoto vlastníkem farmy Osaby na jihovýchodě Švédska, jejíž zemědělská činnost je zajišťována jako plně organická. Podle žalobců pozemek, na kterém se Osaby nachází, a zcela výlučná povaha biotopů, které jsou tam zachovány, z ní činí dokonalé sídliště pro život obojživelníků jako jsou Triturius cristatus a Rana arvalis chráněných směrnicí 92/43.

15 V červenci 1993 oznámilo několik podniků, mezi nimi Syngenta Ltd, Komisi svůj záměr zařadit parakvat do přílohy I směrnice 91/414.

16 Bod 83 přílohy I nařízení č. 3600/92 uvádí parakvat jako součást látek, na něž se vztahuje první etapa pracovního programu podle čl. 8 odst. 2 směrnice 91/414.

17 Nařízením Komise (ES) č. 933/94 ze dne 27. dubna 1994, kterým se stanoví účinné látky přípravků na ochranu rostlin a jmenují členské státy zpravodajové pro provádění nařízení Komise (EHS) č. 3600/92 (Úř. věst. L 107, s. 8; Zvl. vyd. 03/16, s. 84) bylo Spojené království Velké Británie a Severního Irska jmenováno jako členský stát zpravodaj pro parakvat.

18 Spojené království Velké Británie a Severního Irska předložilo Komisi dne 31. října 1996 zprávu o hodnocení a vhodná doporučení v souladu s čl. 7 odst. 1 písm. c) nařízení č. 3600/92. Tato zpráva o hodnocení byla přezkoumána členskými státy a Komisí v rámci Stálého výboru pro potravinový řetězec a zdraví zvířat.

19 EEB, Pesticides Action Network Europe a Naturskyddföreningen vyzvaly dne 12. června 2003 evropské ministry životního prostředí a Komisi nezařadit parakvat do přílohy I směrnice 91/414. Kromě toho dne 25. září 2003 EFFAT zaslal tutéž výzvu členům evropských orgánů.

Napadený akt

20 Dne 1. prosince 2003 Komise přijala směrnici 2003/112/ES, kterou se mění směrnice 91/414 za účelem zařazení účinné látky parakvatu (Úř. věst. L 321, s. 32; Zvl. vyd. 03/41, s. 272, dále jen „napadený akt").

21 Z článku 1 a přílohy napadeného aktu vyplývá, že parakvat je zařazen do přílohy I směrnice 91/414. Kromě toho z přílohy napadeného aktu vyplývá, že parakvat je možné použít pouze jako herbicid a že některé způsoby aplikace výrobků obsahujících tuto látku jsou zakázány.

22 Článek 2 napadeného aktu zejména stanoví, že členské státy přijmou a zveřejní právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s napadeným aktem. Členské státy o nich neprodleně uvědomí Komisi a budou tyto předpisy používat od 1. května 2005.

23 Článek 3 napadeného aktu ukládá členským státům zejména přezkoumat povolení každého přípravku na ochranu rostlin obsahujícího parakvat s cílem zajistit dodržení podmínek týkajících se této účinné látky stanovených v příloze I směrnice 91/414.

24 Podle čl. 4 prvního pododstavce napadeného aktu členské státy zajistí, aby držitelé povolení předložili nejpozději 31. března 2008 zprávu o účincích opatření ke zmírnění rizika přijatých v rámci doprovodného programu a o pokroku ve zlepšování formulace parakvatu. Toto ustanovení rovněž stanoví, že členské státy předloží neprodleně tyto informace Komisi. Článek 4 druhý pododstavec napadeného aktu uvádí, že Komise předloží Stálému výboru pro potravinový řetězec a zdraví zvířat zprávu o používání napadeného aktu, a uvede, zda jsou požadavky pro zařazení do přílohy I nadále plněny, a může navrhnout jakoukoli změnu, včetně stažení z této přílohy, pokud to považuje za nezbytné.

25 Článek 5 napadeného aktu stanoví den vstupu v platnost tohoto aktu na 1. listopad 2004.

26 V poslední řadě článek 6 napadeného aktu uvádí, že tento je určen členským státům.

Řízení a návrhová žádání účastníků řízení

27 Návrhem došlým kanceláři Soudu dne 27. února 2004 podali žalobci projednávanou žalobu.

28 Samostatným podáním došlým kanceláři Soudu dne 18. května 2004 vznesla žalovaná na základě čl. 114 odst. 1 jednacího řádu Soudu námitku nepřípustnosti. Žalobci předložili dne 30. července 2004 svá vyjádření k této námitce.

29 Podáním došlým kanceláři Soudu dne 9. června 2004 podala Syngenta Ltd návrh na vstoupení do probíhajícího řízení jako vedlejší účastník na podporu žalované. Usnesením ze dne 14. září 2004 předseda druhého senátu Soudu toto vedlejší účastenství povolil. Vedlejší účastník nepředložil své vyjádření ve stanovené lhůtě.

30 Žalobci navrhují, aby Soud:

— zrušil napadený akt;

— uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

31 Žalovaná navrhuje, aby Soud:

— odmítl žalobu jako nepřípustnou;

— uložil žalobcům náhradu nákladů řízení.

Právní otázky

32 Na základě čl. 114 odst. 1 jednacího řádu může Soud, požaduje-li to některý účastník řízení, vydat rozhodnutí o nepřípustnosti bez projednání věci samé. Podle odstavce 3 téhož článku, nerozhodne-li Soud jinak, následuje dále ústní část řízení. V projednávaném případě má Soud věc na základě přezkumu spisu za dostatečně objasněnou, a proto není namístě zahájit ústní část řízení.

K námitce nepřípustnosti vycházející z povahy napadeného aktu

33 Komise poznamenává, že čl. 230 čtvrtý pododstavec ES neuvádí možnost fyzické nebo právnické osoby napadnout směrnici. V důsledku toho tím, že navrhli Soudu zrušit napadený akt, žalobci vyžadují, aby soud Společenství porušil přesné znění čl. 230 čtvrtého pododstavce ES. V každém případě je žaloba proti napadenému aktu nepřípustná z důvodu normativní povahy směrnic.

34 V tomto ohledu Soud na rozdíl od tvrzení Komise konstatuje, že okolnost, že se čl. 230 čtvrtý pododstavec ES výslovně nezabývá přípustností žalob na neplatnost směrnice podaných jednotlivci, není dostačující k prohlášení nepřípustnosti takových žalob (viz usnesení Soudu ze dne 6. května 2003, Vannieuwenhuyze-Morin v. Parlament a Rada, T-321/02, Recueil, s. II-1997, bod 21 a uvedená judikatura). Orgány Společenství totiž nemohou pouhou volbou formy dotčeného aktu vyloučit právní ochranu, kterou toto ustanovení Smlouvy jednotlivcům poskytuje (usnesení Soudu ze dne 14. ledna 2002, Association contre l'heure d'été v. Parlament a Rada, T-84/01, Recueil, s. II-99, bod 23 a uvedená judikatura).

35 Komise rovněž nesprávně tvrdí, že normativní povaha napadeného aktu brání tomu, aby byl předmětem žaloby na neplatnost podané jednotlivci. Z judikatury totiž vyplývá, že i normativní akt použitelný na veškeré dotčené hospodářské subjekty se může za určitých podmínek některých z nich dotýkat bezprostředně a osobně (rozsudky Soudního dvora ze dne 16. května 1991, Extramet Industrie v. Rada, C-358/89, Recueil, s. I-2501, bod 13; ze dne 18. května 1994, Codorniu v. Rada, C-309/89, Recueil, s. I-1853, bod 19, a ze dne 22. listopadu 2001, Antillean Rice Mills v. Rada, C-451/98, Recueil, s. I-8949, bod 46; rozsudek Soudu ze dne 6. prosince 2001, Emesa Sugar v. Rada, T-43/98, Recueil, s. II-3519, bod 47).

36 Za těchto podmínek je namístě odmítnout námitku nepřípustnosti vycházející z povahy napadeného aktu.

K námitce nepřípustnosti vycházející z nedostatku aktivní legitimace žalobců

Argumenty účastníků řízení

37 Komise zpochybňuje, že žalobci jsou napadeným aktem bezprostředně osobně dotčeni. Ohledně toho, zda žalobci jsou osobně dotčeni napadeným aktem, tvrdí, že fyzická nebo právnická osoba může být osobně dotčena právním aktem pouze tehdy, pokud se jí akt dotýká z důvodu určitých vlastností, které jsou pro ni zvláštní, nebo faktické situace, která ji vymezuje vzhledem ke všem ostatním osobám, a tím ji individualizuje způsobem obdobným tomu, jakým by byl individualizován adresát aktu (viz rozsudek Soudního dvora ze dne 1. dubna 2004, Komise v. Jégo-Quéré, C-263/02 P, Recueil, s. I-3425, bod 45 a uvedená judikatura). Tak tomu však není v projednávaném případě.

38 Žalobci tvrdí, že jsou napadeným aktem bezprostředně a osobně dotčeni.

39 Pokud jde o podmínku týkající se osobního dotčení, zaprvé tvrdí, že jsou zvláštním způsobem dotčeni napadeným aktem, jelikož činností každého z nich je ochrana vyšších zájmů, o něž v projednávaném případě jde, tedy ochrana životního prostředí a veřejného zdraví. EEB, Natuur en Milieu a Naturskyddföreningen tak působí v oblasti ochrany přírody, včetně volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, v rámci směrnice 92/43. IUF a EFFAT se účinně podílejí na ochraně zájmů pracovníků zejména v zemědělství, včetně jejich zdraví. Napadený akt se dotýká

těchto zájmů zvláštním způsobem, neboť má v rozporu s právem Společenství za následek „snížení" ochrany těchto zájmů. Dodávají, že napadený akt zasahuje zvláštním způsobem Naturskyddföreningen, o jehož vlastnická práva se v projednávaném případě jedná.

40 Zadruhé uplatňují, že EEB a EFFAT mají zvláštní status poradců u Komise a ostatních evropských orgánů v oblastech jejich příslušných pravomocí, že Natuur en Milieu, Naturskyddföreningen a IUF mají stejný status u jiných vnitrostátních a nadnárodních orgánů, a že, v souladu s jejich předmětem činnosti, někteří žalobci výslovně Komisi požádali, aby do přílohy I směrnice 91/414 parakvat nezapsala.

41 Zatřetí v podstatě uplatňují, že podle nizozemského právního řádu je Natuur en Milieu považována za bezprostředně a osobně dotčenou porušeními právních předpisů na ochranu životního prostředí a volně žijících živočichů, a že je tomu stejně dle švédského práva i v případě Naturskyddföreningen.

42 Začtvrté žalobci tvrdí, že přípustnost jejich žaloby je vedena požadavkem účinné soudní ochrany, dodržováním zásady „rovnosti zbraní" a návrhem nařízení Evropského parlamentu a Rady o uplatňování orgány Evropských společenství ustanovení Århuské úmluvy o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí (KOM(2003) 622 konečné), dále jen „návrh nařízení Århus").

43 Ohledně nejprve nezbytnosti zajistit jim účinnou soudní ochranu žalobci tvrdí, že zrušení napadeného aktu by zabránilo zahájení mnoha složitých, dlouhých a nákladných povolovacích řízení v různých členských státech. Podle nich, pokud by se museli obrátit na vnitrostátní soudy, měli by povinnost zajímat se o případné předložení žádostí o povolení ve všech členských státech, nastudovat právní systém států, ve kterých byla podána žádost o povolení uvedení na trh a zahájit řízení u příslušných vnitrostátních soudů. Navíc z důvodu zásady vzájemného uznávání, kterou stanoví článek 10 směrnice 91/414, by žalobci, již by zamýšleli zabránit uvedení na trh výrobků obsahujících parakvat, museli být účastníky všech vnitrostátních řízení. V poslední řadě tvrdí, že v rozporu s tvrzením Komise se nejedná o otázku pouhé pohodlnosti, jelikož je prakticky nemožné, aby vnitrostátní soud rozhodl o legalitě napadeného aktu. Z toho vyplývá, že z hlediska účinnosti procesních prostředků, jež mají žalobci k dispozici v souladu s články 6 a 13 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „EÚLP") použitelnými na Soud na základě čl. 6 odst. 2 EU jsou žalobci oprávněni podat projednávanou žalobu k Soudu.

44 Pokud jde následně o zásadu „rovnosti zbraní", žalobci nejprve uplatňují, že žaloba proti napadenému aktu podaná takovým výrobcem parakvatu, jako je Syngenta by byla prohlášena za přípustnou na základě čl. 230 čtvrtého pododstavce ES, jak to vyplývá z usnesení Soudu ze dne 24. ledna 2001, Iberotam a další proti Komisi (T-112/00 a T-122/00, Recueil, s. II-97, bod 79). Zásada „rovnosti zbraní" zakotvená v článcích 6, 13 a 14 EÚLP přitom vyžaduje, aby účastníci řízení, pro které má akt Komise opačné důsledky, měli k dispozici stejné možnosti využití procesních prostředků. V tomto ohledu dodávají, že rozsudek Soudního dvora ze dne 10. prosince 1969, Eridania a další v. Komise (10/68 a 18/68, Recueil, s. 459), podle kterého nemůže aktivní legitimace jednotlivců vyplývat pouze ze skutečnosti, že jsou v soutěžním vztahu k adresátům napadeného aktu, není v projednávaném případě relevantní, jelikož uvedený rozsudek se vztahuje na soutěžní vztahy, které v projednávaném případě vůbec neexistují.

45 Žalobci nakonec tvrdí, že jejich žaloba je přípustná s ohledem na důvodovou zprávu k návrhu nařízení Århus. V této důvodové zprávě Komise poukazuje na to, že není nezbytné změnit článek 230 ES, aby evropské organizace na ochranu životního prostředí splňující určitá objektivní kriteria obsažená v tomto návrhu byly aktivně legitimovány. Žalobci přitom splňují tato kriteria, což, podle tvrzení Komise, dostačuje k uznání jejich aktivní legitimace k podání žaloby na neplatnost napadeného aktu.

Závěry Soudu

46 Podle čl. 230 čtvrtého pododstavce ES „[k]aždá fyzická nebo právnická osoba může [...] podat žalobu proti rozhodnutím, která jsou jí určena, jakož i proti rozhodnutím, která, byť vydána ve formě nařízení nebo rozhodnutí určeného jiné osobě, se jí bezprostředně a osobně dotýkají".

47 V projednávaném případě z článku 6 napadeného aktu vyplývá, že jeho jedinými adresáty jsou členské státy. Proto musí žalobci zejména prokázat, že jsou osobně dotčeni aktem, jehož nejsou adresáty.

48 V tomto ohledu z judikatury vyplývá, že žalobci, kteří, tak jako žalobci v projednávaném případě, nejsou adresáty aktu, mohou tvrdit, že jsou jím osobně dotčeni, pouze tehdy, pokud se jich tento akt dotýká z důvodu určitých vlastností, které jsou pro ně zvláštní, nebo faktické situace, která je vymezuje vzhledem ke všem

ostatním osobám, a tím je individualizuje způsobem obdobným tomu, jakým by byl individualizován adresát aktu (viz rozsudek Soudního dvora ze dne 25. července 2002, Unión de Pequeños Agricultores v. Rada, C-50/00 P, Recueil, s. I-6677, bod 36 a uvedená judikatura).

49 Je proto namístě přezkoumat, zda jsou žalobci v projednávaném případě dotčeni napadeným aktem z důvodu určitých vlastností, které jsou pro ně zvláštní, nebo zda existuje faktická situace, která je s ohledem na napadený akt vymezuje vzhledem ke všem ostatním osobám.

50 Za účelem prokázání, že jsou osobně dotčeni napadeným aktem, žalobci zaprvé uplatňují, že jsou tímto aktem dotčeni zvláštním způsobem z důvodu závažných nepříznivých následků, které má pro ochranu životního prostředí a ochranu zdraví pracovníků, jež se projevují ve snížení ochrany těchto zájmů. Mimoto je Naturskyddföreningen rovněž dotčen zvláštním způsobem z důvodu zásahů napadeného aktu do jeho vlastnických práv.

51 Je třeba nejprve poznamenat, že žalobci neupřesňují, v čem napadený akt způsobuje snížení ochrany životního prostředí a zdraví pracovníků, a ani nepředkládají konkrétní skutečnosti na podporu domnělého závažného zásahu do vlastnických práv Naturskyddföreningen.

52 Je namístě následně poznamenat, že v projednávaném případě má napadený akt v podstatě za následek změnu přílohy I směrnice 91/414 tak, že v ní je jako účinná

látka uveden parakvat a že v ní jsou zpřesněny podmínky jeho použití jako účinné látky (článek 1); uložení členským státům provést jednak přezkoumání všech povolení udělených pro každý přípravek na ochranu rostlin obsahující parakvat, a jednak provést zhodnocení povolených přípravků na ochranu rostlin obsahujících parakvat (článek 3); uložení členským státům zajistit, aby držitelé povolení předložili nejpozději 31. března 2008 zprávu o účincích opatření ke zmírnění rizika přijatých v rámci doprovodného programu a o pokroku ve zlepšování formulace parakvatu (čl. 4 první pododstavec), a uložení Komisi předložit Stálému výboru pro potravinový řetězec a zdraví zvířat zprávu o používání napadeného aktu, s uvedením, zda jsou požadavky pro zařazení do přílohy I nadále plněny, a navrhnout jakoukoli změnu, včetně stažení z této přílohy, pokud to považuje za nezbytné (čl. 4 druhý pododstavec).

53 Nezávisle na otázce, které nebo která ustanovení zasahují podle žalobců závažně do jimi bráněných zájmů formou snížení ochrany těchto zájmů a jsou závažným zásahem do vlastnických práv jednoho z nich, je třeba konstatovat, že tato ustanovení je zasahují v jejich objektivním postavení subjektů působících v oblasti ochrany životního prostředí a zdraví pracovníků nebo ještě jako vlastníků, a to ze stejného důvodu jako všechny ostatní osoby ve stejné situaci.

54 Jak však vyplývá z judikatury, pouze toto postavení nepostačuje k prokázání, že žalobci jsou napadeným aktem osobně dotčeni (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 2. dubna 1998, Greenpeace a další v. Komise, C-321/95 P, Recueil, s. I-1651, bod 28, a usnesení Soudu ze dne 30. dubna 2003, Villiger Söhne v. Rada, T-154/02, Recueil, s. II-1921, bod 47 a uvedená judikatura).

55 Z předcházejících úvah vyplývá, že domnělé závažné nepříznivé následky napadeného aktu na zájmy a vlastnická práva žalobců neumožňují prokázat, že jsou napadeným aktem osobně dotčeni.

56 Zadruhé žalobci uplatňují, že EEB a EFFAT mají zvláštní poradní status u orgánů Společenství, že Natuur en Milieu, Naturskyddföreningen a IUF mají podobný status u vnitrostátních nebo nadnárodních orgánů, a že v souladu s jejich předmětem činnosti někteří žalobci výslovně Komisi požádali, aby do přílohy I směrnice 91/414 nezapsala parakvat.

57 V tomto ohledu je třeba nejprve připomenout, že skutečnost, že se osoba jakýmkoli způsobem účastní procesu přijímání aktu Společenství, může individualizovat tuto osobu ve vztahu k dotčenému aktu, pouze pokud byly použitelnou právní úpravou Společenství stanoveny pro tuto osobu určité procesní záruky (viz usnesení Soudu ze dne 29. dubna 2002, Bactria v. Komise, T-339/00, Recueil, s. II-2287, bod 51 a uvedená judikatura). V projednávaném případě však právní úprava Společenství upravující přijímání napadeného aktu neobsahuje žádnou procesní záruku ve prospěch žalobců, neupravuje dokonce ani jakoukoli účast vnitrostátních nebo nadnárodních poradních orgánů nebo poradních orgánů Společenství, o kterých žalobci tvrdí, že jsou jejich součástí. Tudíž ani skutečnost, že žalobci požádali orgány Společenství o nezapsání parakvatu do přílohy I směrnice 91/414 ani jejich údajná účast v poradních orgánech neumožňuje se domnívat, že jsou napadeným aktem osobně dotčeni.

58 Zatřetí pokud jde o argument, dle kterého nizozemské a švédské právo připouštějí, že žalobci jsou bezprostředně a osobně dotčeni akty, jež zasahují jimi chráněné

zájmy, je třeba poznamenat, že aktivní legitimace přiznaná těmto žalobcům v určitých právních řádech členských států není relevantní pro posouzení jejich aktivní legitimace k podání žaloby na neplatnost aktu Společenství na základě čl. 230 čtvrtého pododstavce ES (viz v tomto smyslu usnesení Soudu ze dne 9. srpna 1995, Greenpeace a další v. Komise, T-585/93, Recueil, s. II-2205, bod 51).

59 Z výše uvedeného vyplývá, že právo Společenství v současné době neupravuje institut hromadné žaloby k soudu Společenství, jak to v projednávaném případě předkládají žalobci.

60 Začtvrté žalobci tvrdí, že účinná soudní ochrana, jak ji zakotvují články 6 a 13 EÚLP, použitelná na orgány Společenství na základě čl. 6 odst. 2 EU, vyžaduje, aby projednávaná žaloba byla prohlášena za přípustnou, jednak proto, že řízení u vnitrostátních soudů by byla dlouhá, složitá a nákladná, a jednak proto, že tyto soudy by nebyly schopny rozhodnout otázky vznesené v rámci projednávané žaloby.

61 V tomto ohledu Soudní dvůr rozhodl, že právo na účinnou soudní ochranu je jednou z obecných právních zásad, jež vyplývají z ústavních tradic společných členským státům, a že totiž toto právo bylo rovněž zakotveno články 6 a 13 EÚLP (rozsudek Unión de Pequeños Agricultores v. Rada, uvedený v bodu 48 výše, body 38 a 39).

62 V tomtéž rozsudku Soudní dvůr uvedl, že Smlouva o ES, jednak ve svých článcích 230 a 241 ES, a jednak ve svém článku 234 ES, zavedla úplný systém procesních prostředků a řízení určených k zajištění přezkumu legality aktů orgánů a tento přezkum svěřila soudu Společenství. V tomto systému fyzické a právnické osoby, které nemohou z důvodů podmínek přípustnosti uvedených v čl. 230 čtvrtém pododstavci ES přímo napadnout akty Společenství s obecnou působností, mají možnost podle případu uplatnit neplatnost takových aktů buď incidenčně na základě článku 241 ES před soudem Společenství, nebo před vnitrostátními soudy a přivést tyto soudy, které nejsou samy o sobě oprávněny konstatovat neplatnost zmíněných aktů, k dotázání se v tomto ohledu Soudního dvora prostřednictvím předběžných otázek (rozsudek Unión de Pequeños Agricultores v. Rada, uvedený v bodu 48 výše, bod 40).

63 Z judikatury konečně vyplývá, že přípustnost žaloby na neplatnost u soudu Společenství nemůže záviset na otázce existence procesních prostředků před vnitrostátním soudem umožňujících přezkum legality aktu, jehož zrušení je požadováno (rozsudek Unión de Pequeños Agricultores v. Rada, uvedený v bodu 48 výše, bod 46).

64 Z toho vyplývá, že při soudní koncepci sledované Soudním dvorem neumožňuje argument žalobců vycházející z účinné soudní ochrany sám o sobě opodstatnit přípustnost jejich žaloby.

65 Zapáté žalobci tvrdí, že jejich žalobu je třeba prohlásit za přípustnou na základě zásady „rovnosti zbraní". V tomto ohledu postačuje připomenout, že z judikatury vyplývá, že pouze skutečnost, že žalobce je dotčen aktem opačným způsobem, než jím je dotčena osoba aktivně legitimovaná k podání žaloby na neplatnost tohoto

aktu, nepostačuje k přiznání aktivní legitimace tomuto žalobci (viz v tomto smyslu rozsudek Eridania a další v. Komise, uvedený v bodu 44 výše, bod 7, a rozsudek Soudního dvora ze dne 23. května 2000, Comité d'entreprise de la société française de production a další v. Komise, C-106/98 P, Recueil, s. I-3649, bod 41). Za těchto podmínek, i za předpokladu, jak to tvrdí žalobci, že vedlejší účastník je aktivně legitimován k podání žaloby na neplatnost napadeného aktu, pouze tato okolnost nemůže prokazovat, že žalobci jsou napadeným aktem osobně dotčeni, a ani je nezbavuje závazku prokázat, že splňují tento požadavek.

66 Konečně zašesté žalobci uplatňují, že jejich aktivní legitimace vyplývá jednak z toho, jak to Komise uvádí v důvodové zprávě k návrhu nařízení Århus, že evropská sdružení na ochranu životního prostředí, jež splní určitá objektivní kriteria, mají aktivní legitimaci ve smyslu čl. 230 čtvrtého pododstavce ES, a jednak že žalobci v projednávaném případě tato objektivní kritéria splňují.

67 V tomto ohledu je třeba úvodem uvést, že zásady upravující hierarchii norem (viz zejména rozsudek Soudního dvora ze dne 27. října 1992, Německo v. Komise, C-240/90, Recueil, s. I-5383, bod 42) brání tomu, aby akt sekundárního práva přiznával aktivní legitimaci jednotlivcům, kteří nesplňují požadavky čl. 230 čtvrtého pododstavce ES. To platí rovněž *a fortiori* pro důvodovou zprávu k návrhu aktu sekundárního práva.

68 Důvodová zpráva, které se žalobci dovolávají, je tak nezbavuje závazku prokázat, že jsou napadeným aktem osobně dotčeni. Mimoto, i za předpokladu, že by žalobci byli kvalifikovanými subjekty ve smyslu návrhu nařízení Århus, je třeba konstatovat, že

neuvádějí žádný důvod, na základě kterého by toto postavení umožnilo mít za to, že jsou osobně dotčeni napadeným aktem.

69 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je namístě dospět k závěru, že žalobci nejsou napadeným aktem osobně dotčeni. V důsledku toho je třeba žalobu odmítnout jako nepřípustnou, aniž by bylo třeba přezkoumat, zda jsou žalobci tímto aktem dotčeni bezprostředně.

K nákladům řízení

70 Podle čl. 87 odst. 2 jednacího řádu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že žalobci neměli ve věci úspěch, je namístě jim uložit náhradu nákladu řízení v souladu s návrhovými žádáními Komise.

71 Podle čl. 87 odst. 4 třetího pododstavce jednacího řádu může Soud nařídit, aby vedlejší účastník nesl vlastní náklady řízení. Vedlejší účastník na podporu Komise ponese v projednávaném případě vlastní náklady řízení.

Z těchto důvodů

SOUD (druhý senát)

rozhodl takto:

1) **Žaloba se odmítá jako nepřípustná.**

2) **Žalobci ponesou mimo vlastních nákladů řízení i náklady řízení vynaložené Komisí.**

3) **Vedlejší účastník ponese vlastní náklady řízení.**

V Lucemburku dne 28. listopadu 2005.

Vedoucí soudní kanceláře — Předseda

E. Coulon — J. Pirrung